

Er vinden dagelijks graafwerkzaamheden plaats. Daarbij ontstaan niet alleen risico's tijdens het graven zelf, maar ook bij het afronden van het werk. In deze flyer staan we stil bij de afronding van de werkzaamheden.

Wat gebeurt er?

In een straat wordt de waterleiding vervangen. Hiervoor wordt een sleuf gegraven, waarbij ook de gasleiding vrij komt te liggen. Na het vervangen van de waterleiding wordt de sleuf weer aangevuld met zand. Daarna wordt het zand verdicht met een trilplaat, zodat het straatwerk kan worden hersteld. Tijdens het aanvullen van het zand met een graafmachine breekt een koppeling van de PVC-gasaansluitleiding. De gaslekkage die daardoor ontstaat, wordt niet opgemerkt. Het gas verspreidt zich via de bodem en komt, via een opening in de fundering, in de kruipruimte van een woning terecht. Uiteindelijk bereikt het gas de keuken, waar het tot ontsteking komt. Er ontstaat een explosie met brandschade als gevolg. Toevallig is er op dat moment niemand in de buurt, waardoor er geen letsel bij personen ontstaat.

Hoe kon dit gebeuren?

Het zand voor het vullen van de sleuf is machinaal direct op de gasleiding gestort. Door het gewicht van het zand is de gasleiding sterk gebogen. Daardoor brak uiteindelijk een koppeling. De doorvoer naar de woning was bovendien niet gasdicht afgewerkt. Hierdoor kon het gas de kruipruimte binnenstromen. Omdat het lek onder het zand ontstond, merkte degene die het graafwerk uitvoerde de lekkage niet op. Uit onderzoek blijkt dat de bewoner vóór de explosie wel een pruttelend geluid hoorde en een vreemde lucht rook. Hij dacht hierbij helaas niet aan een gaslek en maakte daarom geen melding.

Foto 1: gebogen gasleiding die door de kracht van het vallende zand om een stalen leiding knikte

Foto 2: storten van zand in de sleuf zorgt voor extra kracht op kabels en leidingen

Aandachtspunten en maatregelen

Bij het volstorten en verdichten van een sleuf worden de risico's vaak onderschat. Dat zien we terug in incidenten waarbij (te) snel is gewerkt en te weinig aandacht was voor de situatie rondom kabels en leidingen.

Het incident in deze flyer is hier een voorbeeld van. Het laat zien hoe belangrijk het is om zorgvuldig te werken en alert te blijven op risico's tijdens alle werkzaamheden. Dat geldt niet alleen voor het graven zelf, maar ook voor het aanvullen en verdichten van de sleuf.

Dit incident had voorkomen kunnen worden wanneer er aandacht was geweest voor de volgende punten:

- Na werkzaamheden het zandpakket zorgvuldig aanvullen en verdichten, zeker in de buurt van gasleidingen.
- Informeer bewoners bij werkzaamheden in de buurt van een gasleiding over wat zij moeten doen bij een gaslucht of een andere opvallende lucht. Adviseer hen om direct contact op te nemen met de netbeheerder. Dit kan worden meegenomen in de reguliere aankondiging van de werkzaamheden.
- Na werkzaamheden aan kabels en leidingen moeten doorvoeringen door fundering of gevel gasdicht worden afgewerkt. Zo wordt voorkomen dat gas bij een lekkage, via de kruipruimte, het gebouw binnendringt.

Reflectie- en discussievragen

- Ben jij je bewust van de gevaren bij het dichtgooien van een sleuf of werkput?
- Wat doe jij als bewoners bij je komen en aangeven dat ze iets vreemds ruiken?
- Zorg jij altijd voor een gasdichte geveldoorvoer na jouw werkzaamheden?

Vragen over deze flyer of gasincidenten? Mail naar werkgroep@incidenten.net